

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUC

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLOMOUC

tel.: 585 427 142, 775 116 442; fax: 585 422 713

email: kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt: ŠKOLA RADOSTI, ŠKOLA KVALITY

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3688

EU PENÍZE ŠKOLÁM

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUČ

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLOMOUČ

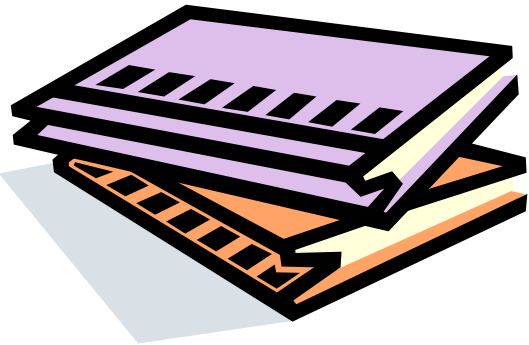
tel.: 585 427 142, 775 116 442; fax: 585 422 713

email: kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

Autor:	<i>Mgr. Petra Doskočilová</i>
Vzdělávací oblast:	<i>Jazyk a jazyková komunikace</i>
Vzdělávací obor:	<i>Český jazyk</i>
Vzdělávací předmět:	<i>Český jazyk</i>
Ročník:	<i>9.</i>
Tematická oblast:	<i>Slovní zásoba</i>
Téma hodiny:	<i>Psaní a výslovnost přejatých slov</i>
Označení DUM:	<i>VY_32_INOVACE_03.06.DOS.CJ.9</i>
Vytvořeno:	<i>27. 10. 2012</i>

PSANÍ A VÝSLOVNOST PŘEJATÝCH SLOV

Výslovnost a psaní přejatých slov je dána mírou přizpůsobení cizích slov domácí slovní zásobě.

studovat

chirurg

suplovat

plakát

dezert

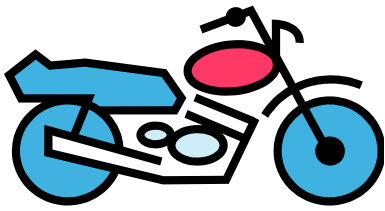
diskuze

literatura

energie

basketbal

túra

motocykl

koloseum

kino

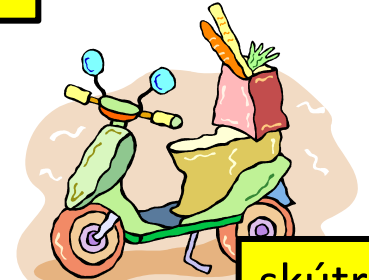
kentaur

chirurg

dentista

skútr

busta

e-mail

pedikúra

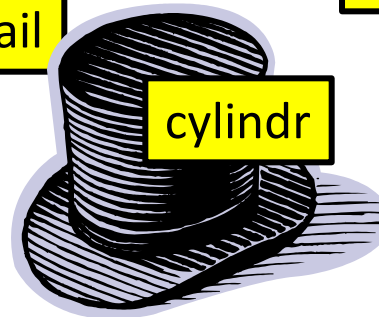
baseball

manikúra

moderátor

cylindr

dezert

PRAVIDLA PSANÍ A VÝSLOVNOSTI

1. Písmeno **x** vyslovujeme jako **[ks]**

Pokud je na začátku slova **ex-** a následuje po něm samohláska
nebo souhláska h, vyslovujeme jako **[gz]**

Vyslovuj správně:

taxi -	[taksi]	exaktní –	[egzaktňí]
extrakt -	[ekstrakt]	exil –	[egzil]
expedice –	[ekspedyce]	existence –	[egzistence]
exhalace –	[egzhalace]	maximum –	[maksimum]
expres -	[ekspres]	exponát -	[eksponát]

PRAVIDLA PSANÍ A VÝSLOVNOSTI

2. Po tvrdých souhláskách píšeme **i**

mot**i**v, **d**iferencovat, **k**ino, **k**imono, **k**ilogram, **k**ino, **h**istorie...

Které další?

3. Slabiky psané **di, ti, ni** vyslovujeme tvrdě [**dy, ty, ny**]

diskuse, **h**istorie, **d**iktát, **n**ikotin, **d**iplom, lokomot**i**va, exped**i**ce...

Které další?

PRAVIDLA PSANÍ A VÝSLOVNOSTI

4. Spojení písmena **i, y** s jinou samohláskou (ia, ie, ye,...)
vyslovujeme se souhláskou j [ija, ije,...].

diagnóza [dijagnóza]

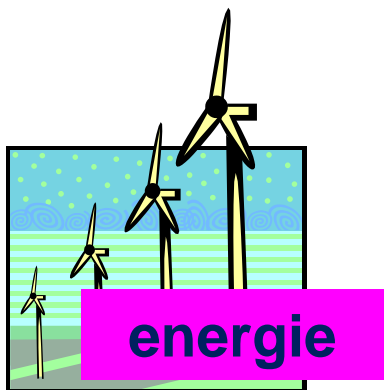
dialog [dijalok]

hyacint [hijacint]

dieta [dijeta]

hygiena [hygijena]

rádio [rádijo]

PRAVIDLA PSANÍ A VÝSLOVNOSTI

5. Délku samohlásek označujeme a také vyslovujeme

tréma, akvárium, téma (**ALE** tematický), tragédie, bariéra, aféra, krém, miliampér, ...

Přípona **-ura** se vyslovuje dlouze [úra]

kultura	[kultúra]
literatura	[literatúra]

Všimni si:

pedikúra, manikúra, léčebná kúra, túra, fúze, ...

Délka může kolísat:

galerie i galérie

milion i milión

archiv i archív

PRAVIDLA PSANÍ A VÝSLOVNOSTI

6. Ve slovech, kde vyslovujeme [z], obvykle i **z** píšeme.

organizace, gymnázium, konzerva, iluze, kauza, próza, exkurze, ...

Některá slova můžeme psát dvojím způsobem:

A) přípona vyslovovaná [izmus]

romantismus i romantizmus, realismus i realizmus, organismus i organizmus

B) slova, u nichž v dalších pádech (2. – 7. p.) vyslovujeme [z]

puls i pulz, konkurz i konkurs, diskuze i diskuse

ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUČ

příspěvková organizace

MOZARTOVA 48, 779 00 OLOMOUČ

tel.: 585 427 142, 775 116 442; fax: 585 422 713

email: kundrum@centrum.cz; www.zs-mozartova.cz

Seznam použité literatury a pramenů:

STYBLÍK, V. A KOL. Český jazyk pro 9. ročník základní školy a pro odpovídající ročník víceletých gymnázií. Praha : SPN, 2004. ISBN 80-7235-249-0. s. 26-28.

Použité zdroje:

Obrazový materiál je použit z galerie obrázků a klipartů Microsoft Office.